

Добре-структуриран XML (Well-Formed XML)

XML синтаксис
Йерархии
Елементи и атрибути
Правила
XML кодиране

Основни характеристики на документ

Съдържание

- Информация, съдържаща текст, графика, аудио или видео

Структура

- Подялба и последователност на информационните части

Оформление

- Онагледяване на съдържанието и структурата на документ

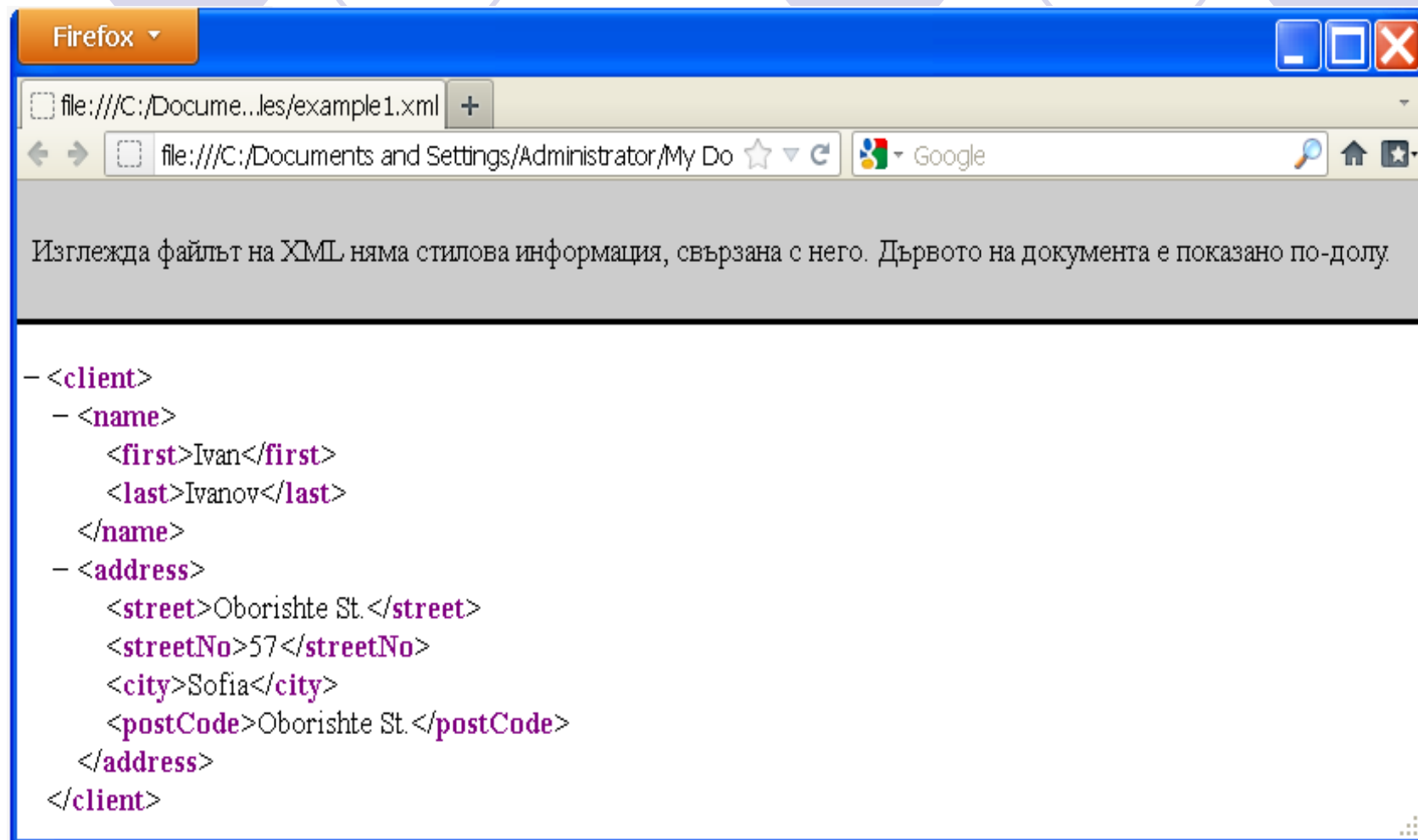
Метаданни

- Описание семантиката на съдържанието

Черти на езиците за маркиране

- **Стилистични** (appearance) – напр. в HTML:
<I><B><U>
- **Структурни** (layout) - напр. в HTML:
<P>
<H2>
- **Семантични** (meaning) - напр. в HTML:
<TITLE><META NAME=keywords CONTENT =
" ..... " >
- **Функционални** (action) - напр. в HTML:
<BLINK>
<A HREF = "[link]">Click here</A>

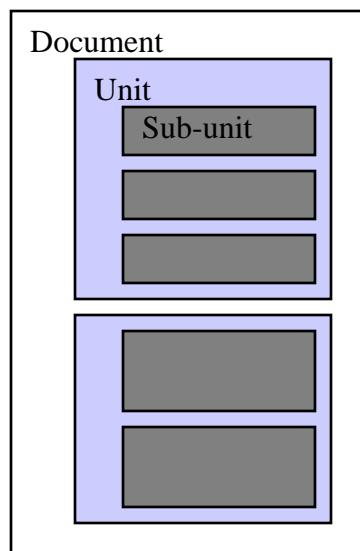
XML в браузър (без стилове)

Структура на XML документ

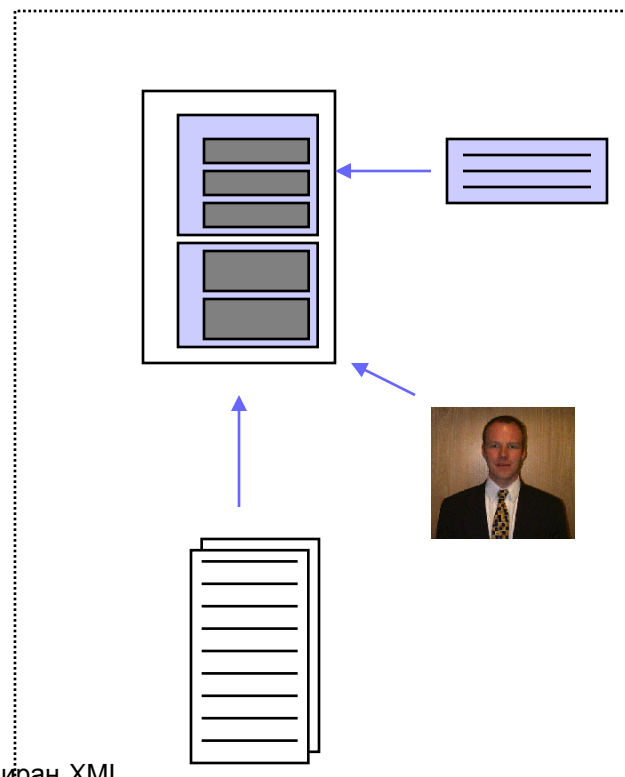
- Логическа структура

- Елементи

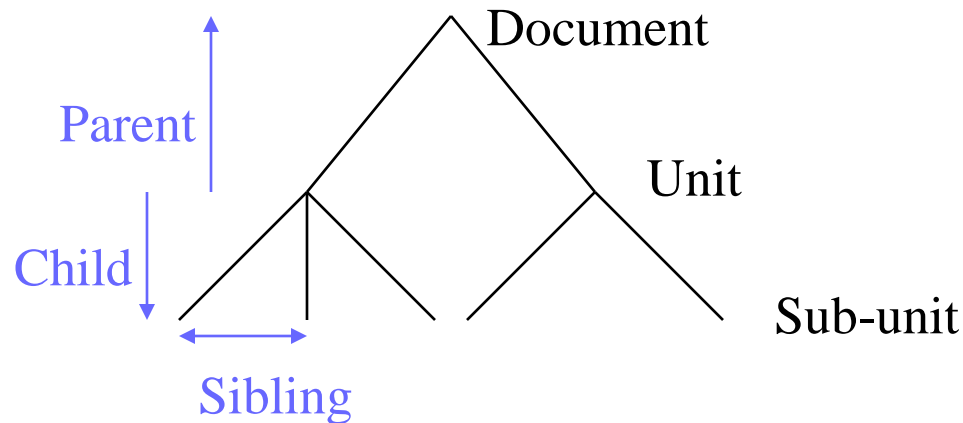
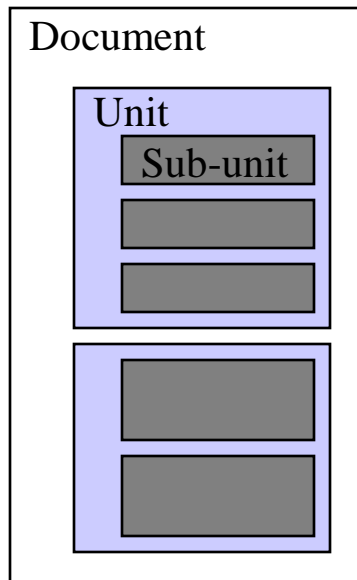
- Физическа структура

- Единици (Entities)

XML йерархия

Планарно и дървовидно представяне

N.B. All elements must be nested

XML синтаксис

- Маркер (tag):

- Име на елемент, разделено с **<** и **>**.

- *Start-Tag* **<elementname>**

- *End-Tag* **</elementname>**

- Елемент:

- **<elementname> Content of the element </elementname>**

- Типът на съдържанието е Parsed Characted DATA (PCDATA)

- Само един елемент-корен

- Влагане на под-елементи

- **<author>**
    <first>Charles</first>
    <last>Gottlieb</last>
    </author>

XML – документна йерархия 1/2

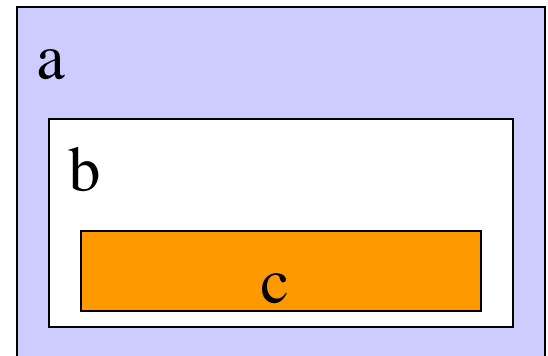
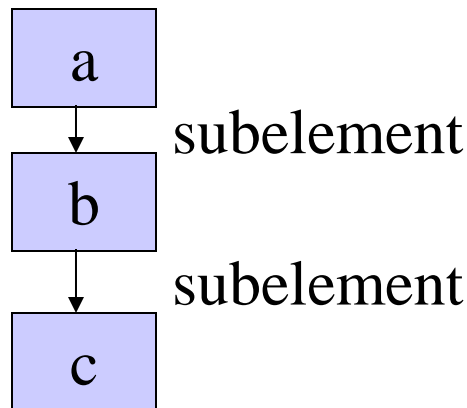
- `<a>`

- `<b>`

- `<c> </c>`

- `</b>`

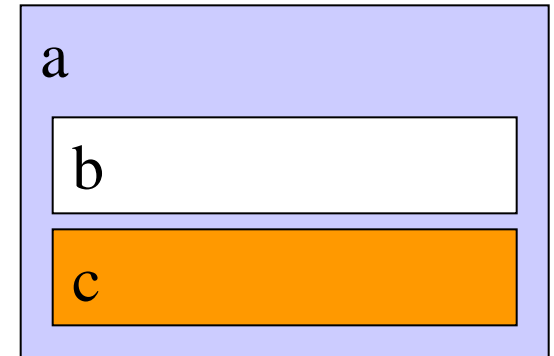
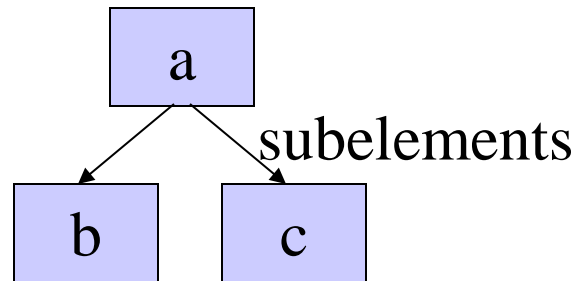
- `</a>`

XML – документна йерархия 2/2

- `<a>`
- `<b>...`
`</b>`
- `<c>...`
`</c>`
- `</a>`

XML – липса на затварящ маркер

Error: missing C closing element tag

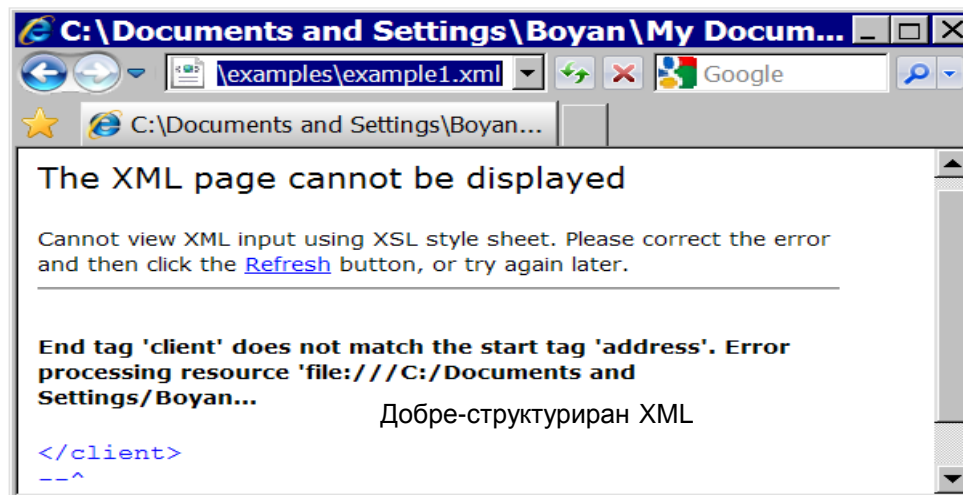
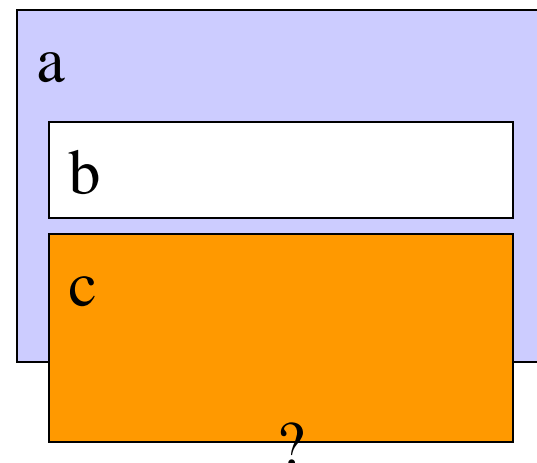
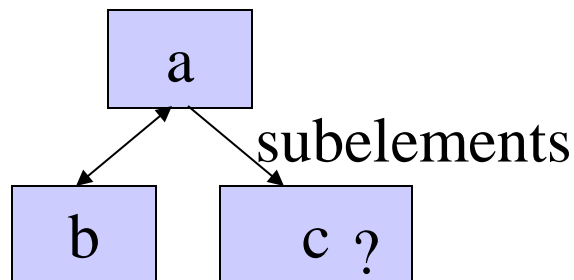
- `<a>`

- `<b>`

- `</b>`

- `<c>`

- `</a>`

XML- припокриване на елементи

- `<a>`

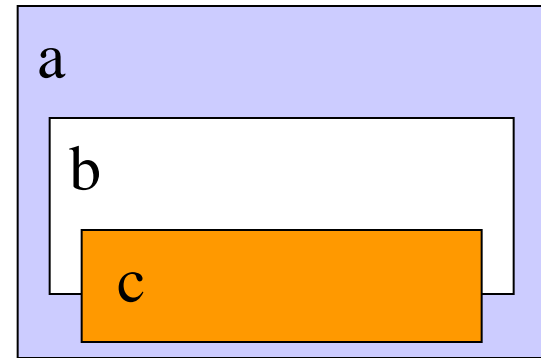
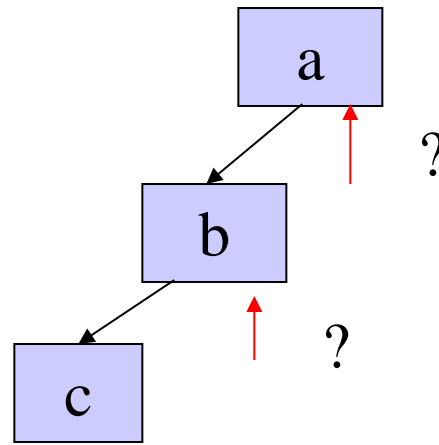
- `<b>`

- `<c>`

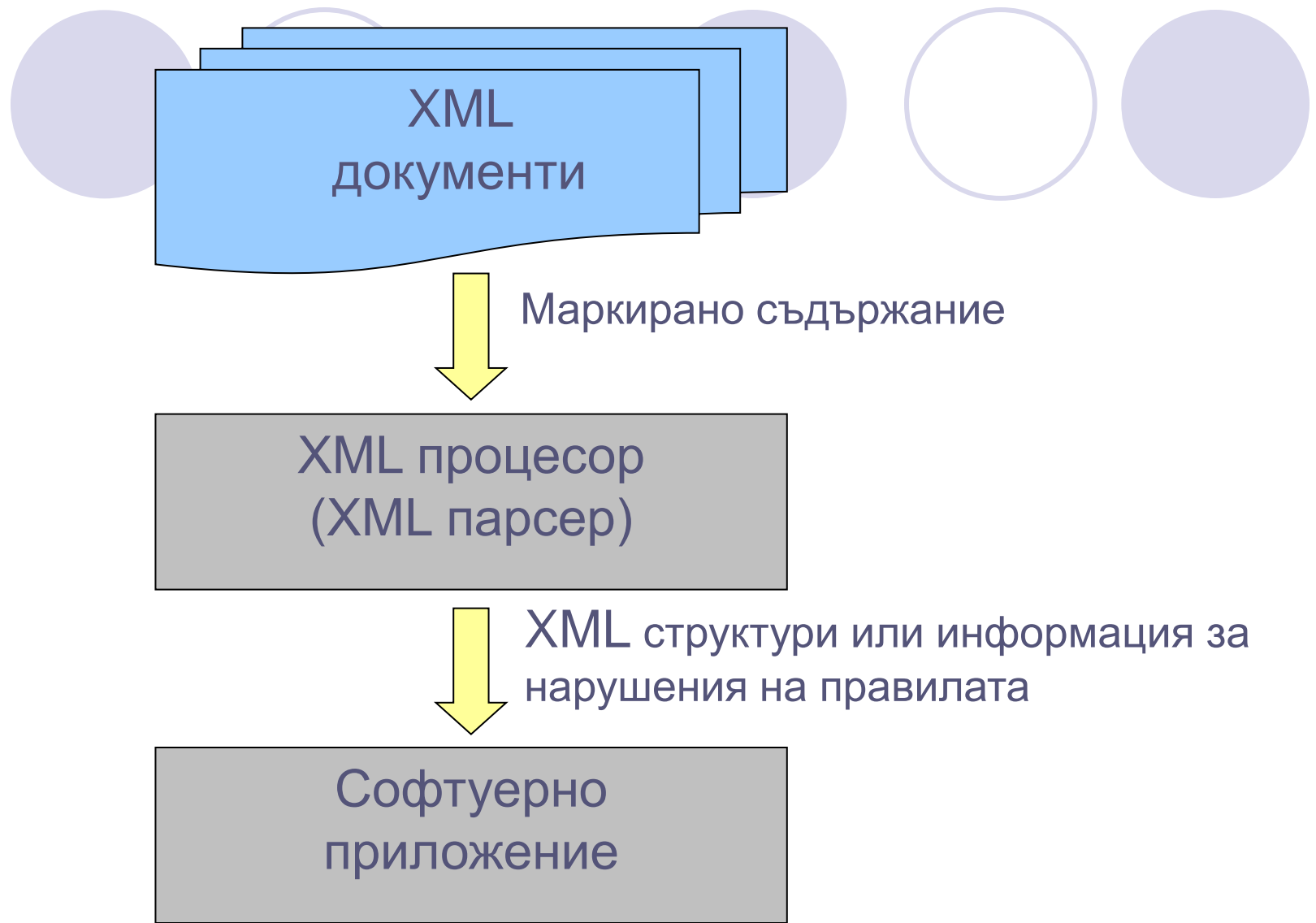
- `</b>`

- `</c>`

- `</a>`

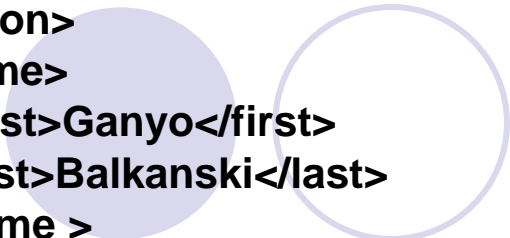
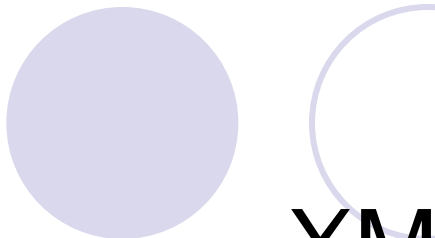

Error: broken elements -
with an *overlap* between the b and c element

Важно:

XML и всички XML-базирани езици са формални и имат формални граматики.

```

<person>
  <name>
    <first>Ganyo</first>
    <last>Balkanski</last>
  </name>
  <title>Bai</title>
  <alias>New European</alias>
  <birth>
    <place>any place</place>
    <time>any time</time>
  </birth>
  <character>
    <physical>
      slim, tall, cheery, attractive, too    clean
    </physical>
    <personal>
      dedicated, honest, philanthropist, leader, idealist
    </personal>
  </character>
  <address>anywhere in Bulgaria</address>
  <professions>
    <profession>image maker</profession>
    <profession>politician</profession>
  </professions>
</person>

```

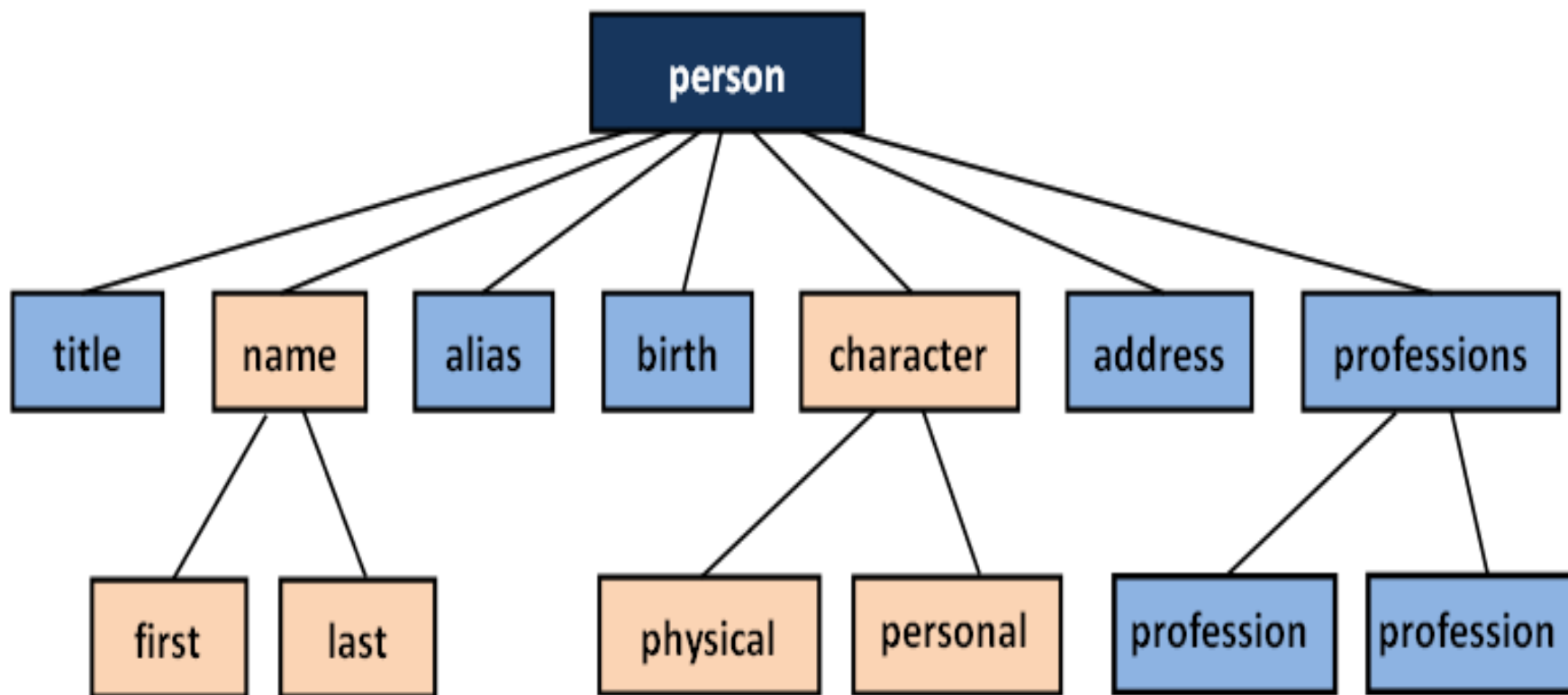
XML

Добре-структуриран XML

XML – актуален пример

XML дърво

N.B.: Only one root element!

Видове XML елементи 1/3

- Елементи с текстово съдържание - съдържанието представлява текст, ограден от начален и краен таг на XML елемент.
- По исторически причини, наследени от SGML, такъв тип елементно съдържание се нарича ***parsed character data***, или съкратено ***PCDATA***.
- Празните пространства (whitespace) се задават в текстовото съдържание посредством интервал (space), нов ред (чрез клавиша Enter) или табулация (Tab)

Видове XML елементи 2/3

- Елементи със структурно съдържание представляват такива XML елементи,
- в които текстовото съдържание е структурирано под формата на вложени елементи,
- организирани в дървовидна йерархия.

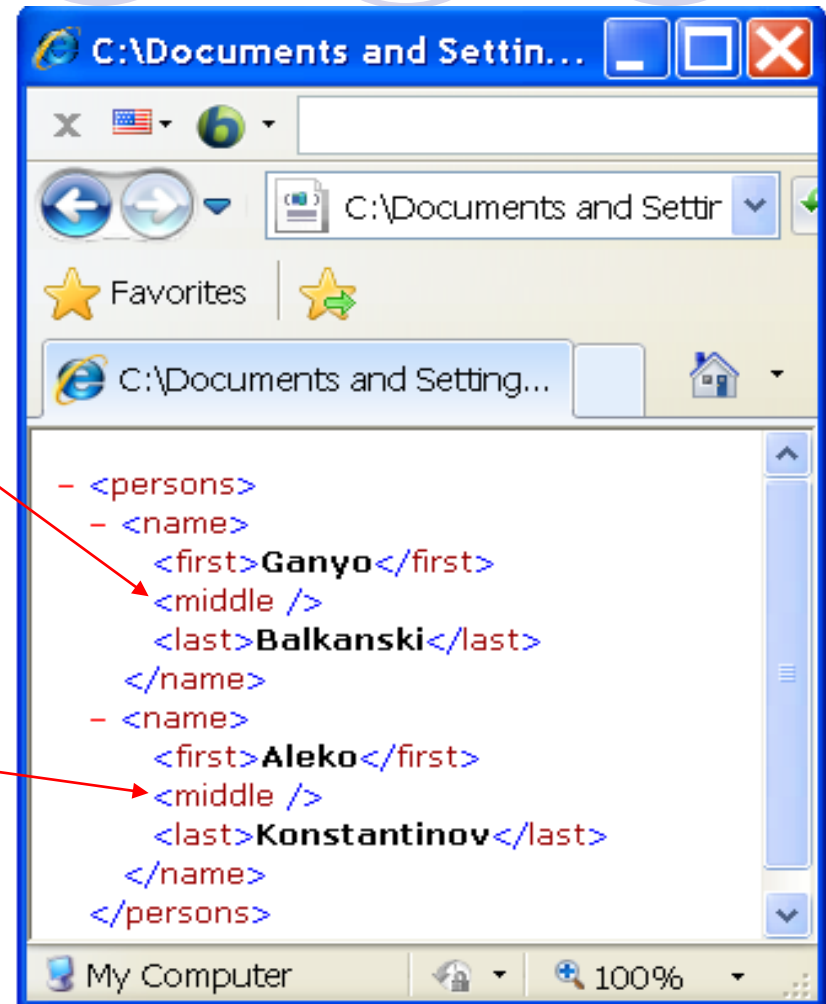
Видове XML елементи 3/3

Понякога елементите нямат нито PCDATA, нито структурно съдържание. Такива елементи се наричат **празни** и могат да се означат по два начина в XML документите:

- ❑ С начален и краен таг както всички останали елементи – такъв е първият елемент `<middle>` в примера по-долу;
- ❑ Посредством само-затварящ се (self-closing) таг, какъвто е вторият елемент `<middle>` в примера на следващата страница:

Пример за само-затварящ се (self-closing) таг

- `<persons>`
- `<name >`
- `<first>Ganyo</first>`
- `<middle></middle>`
- `<last>Balkanski</last>`
- `</name>`
- `<name >`
- `<first>Aleko</first>`
- `<middle />`
- `<last>Konstantinov</last>`
- `</name>`
- `</persons>`

Структура на XML документа

Пролог

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"
standalone="yes"?>
<?xml:stylesheet type="text/css" href="s.css"?>
<!DOCTYPE test SYSTEM "test.dtd">
```

- Декларации на документ, стилове и тип на документа

Екземпляр

- Елементна йерархия

```
<author>
    <first>Ganyo</first>
    <last>Balkanski</last>
</author>
```

Допълнения

- Коментари, CDATA секции и инструкции за обработка

```
<!-- comment -->
<?myApp status="draft"?>
<![CDATA[ Press <<<ENTER>>> ]]>
```

Синтактични правила за елементи 1/2

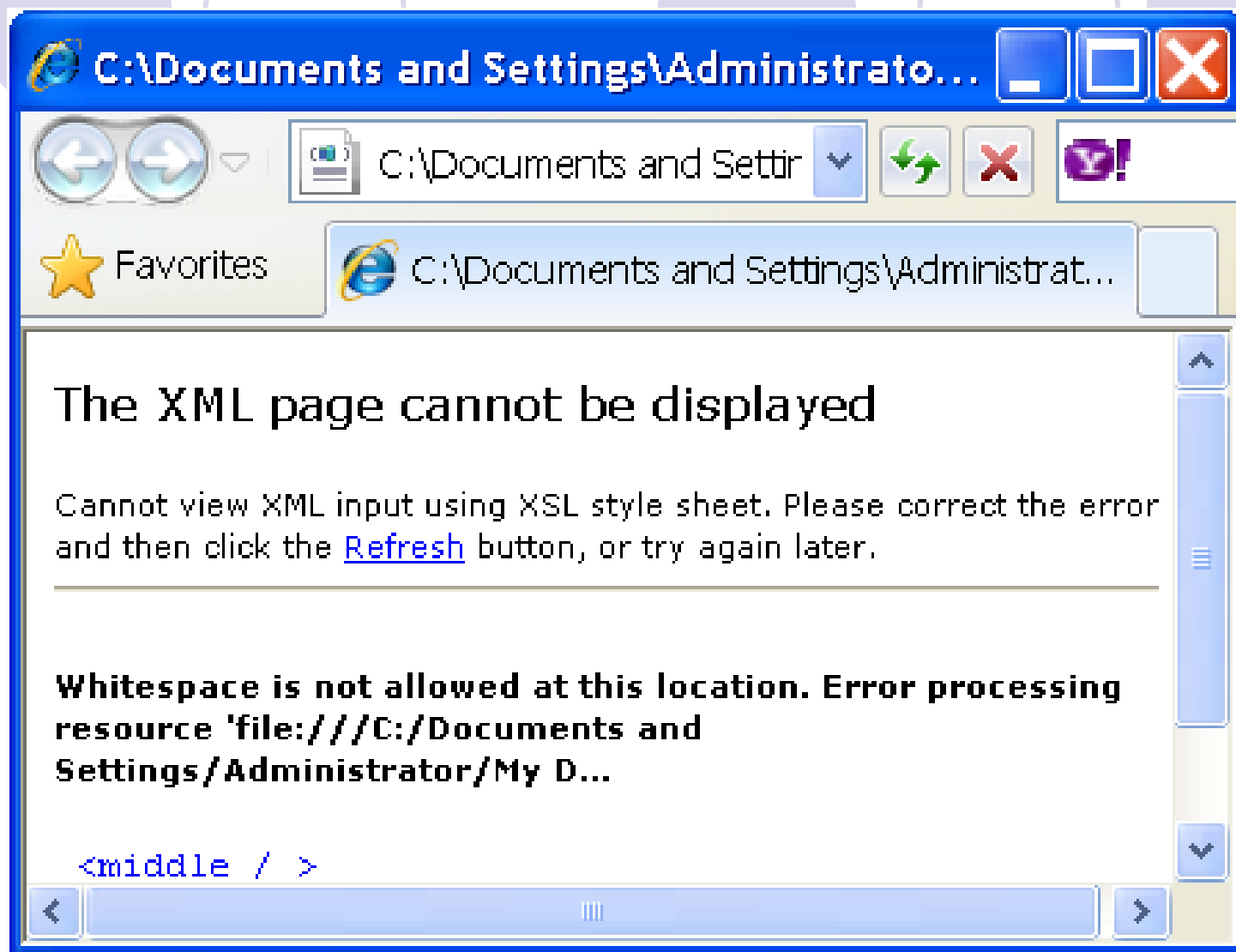
- Имената в XML са чувствителни към регистъра, т.е. XML парсерът прави разлика между използването на малки и големи букви в имената (case-sensitive) – затова `<person>`, `<Person>`, `<PerSon>` и `<PERSON>` са различни начални тагове;
- Имената трябва да започват с малка или главна буква или `'_'`;
- По-нататък, освен букви и `'_'`, в имената могат да бъдат използвани цифри, `'-'` и `'.'`;
- Имената не могат да започват с думите XML, xml, Xml, xmL и т.н.;
- Празни пространства се допускат само след имената на елементите, т.е. преди знака `'>'`;

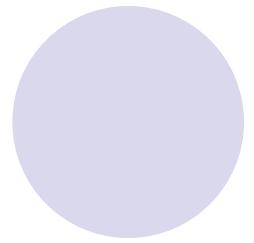
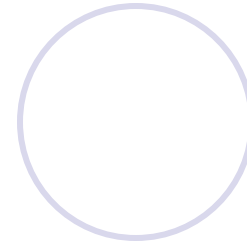
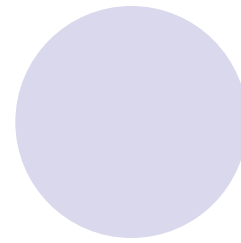
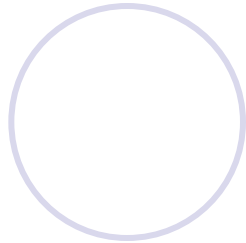
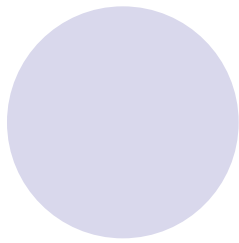
Синтактични правила за елементи 2/2

- Използването в имената на символа за двоеточие ':' е разрешено, резервирано – по-точно, знакът ':', използван в име на таг, отделя име на пространство от имена от локалното име на тага.
- В XML имената не могат да бъдат използвани други символи освен букви (вкл. и от азбуки, различни от латинската), цифри, празно пространство, '_', '-', ':' и '.';
- В XML имената празното пространство може да бъде интервал, нов ред или табулация, и е допустимо да се зададе само преди затварящия разделител '>';
- използването на символите '<' и '>' е резервирано за разделители;
- символите '&' и ';' се използват за указване на рефериране към съдържание посредством единица (entity) - наричана още семантична единица или същност.

Примерни XML имена на тагове

Valid names	Invalid names
<BobSun>	<Bob Sun>
<BobSun2003>	<2003BobSun>
<Bob-Sun>	<xmlTag>
<Bob.Sun>	<my=tag>
<résumé>	<a&b>
</middle >	</ middle>
<i>Question: Why correct?</i>	<i>Question: Why incorrect?</i>

Важно:

Поради чувствителността на XML към регистъра, в един XML документ е допустимо да се използват елементи с различно значение, имащи за начални тагове примерно `<title>` и `<Title>`, но това може да представлява причина за объркване или двусмислие.

Празните пространства (whitespace) се задават в текстовото съдържание посредством интервал (space), нов ред (чрез клавиша Enter) или табулация (Tab). Докато при маркиращи езици като HTML и WML поредица от празни пространства се запазва като едно (освен ако не са зададени като ** **), то при XML празните пространства се запазват в PCDATA елементите така, както са въведени от създателя на документа.

Така например елементът

```
<person>Aleko Konstantinov</person>
```

ще има различно съдържание от елемента

```
<person>Aleko           Konstantinov</person>
```

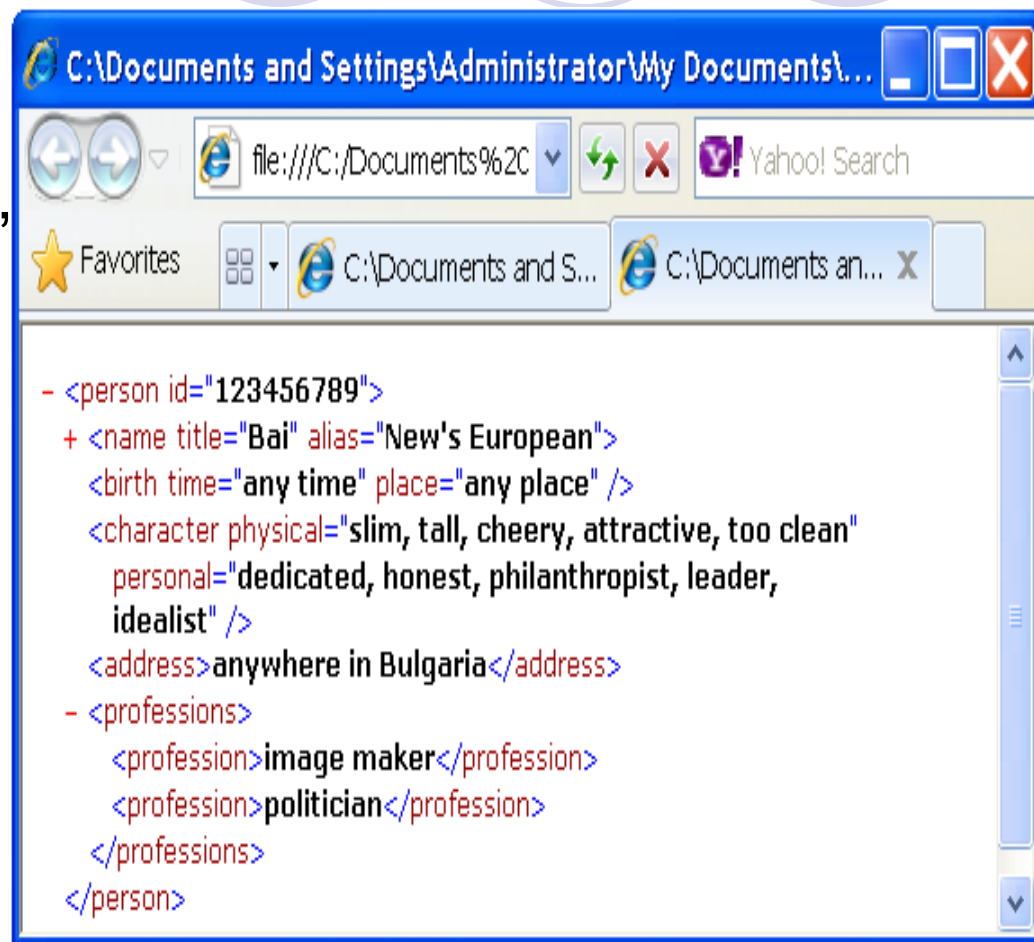
Важно: XML запазва празните пространства.

Синтактични правила за атрибути 1/3

- Всеки атрибут трябва да има стойност, дори и тя да бъде празен стринг;
- Атрибутът **id="123456789"** е добавен към елемента **<person>**, защото той характеризира като идентификатор целият физически индивид, а не само отделни елементи от описанието му;
- За разделител между два и повече атрибута се използва празно пространство, а не запетая;
- Възможно е едновременно използване на кавички и апострофи за ограждане на стойностите на атрибутите на един елемент, както е направено за елемента **<name>**. *Не е допустимо* обаче ограждане на стойност на един атрибут с кавички и апостроф или обратно, например **id="123456789'**.

Синтактични правила за атрибути 2/3

- Независимо от начина на ограждане на стойностите на атрибутите с документа, те се показват в браузер като **оградени с кавички**
- При сгъването в браузер на йерархията на елемент със структурно съдържание, атрибутите продължават да се показват (елемент **<name title='Bai' alias="New's European">** на фигурата)

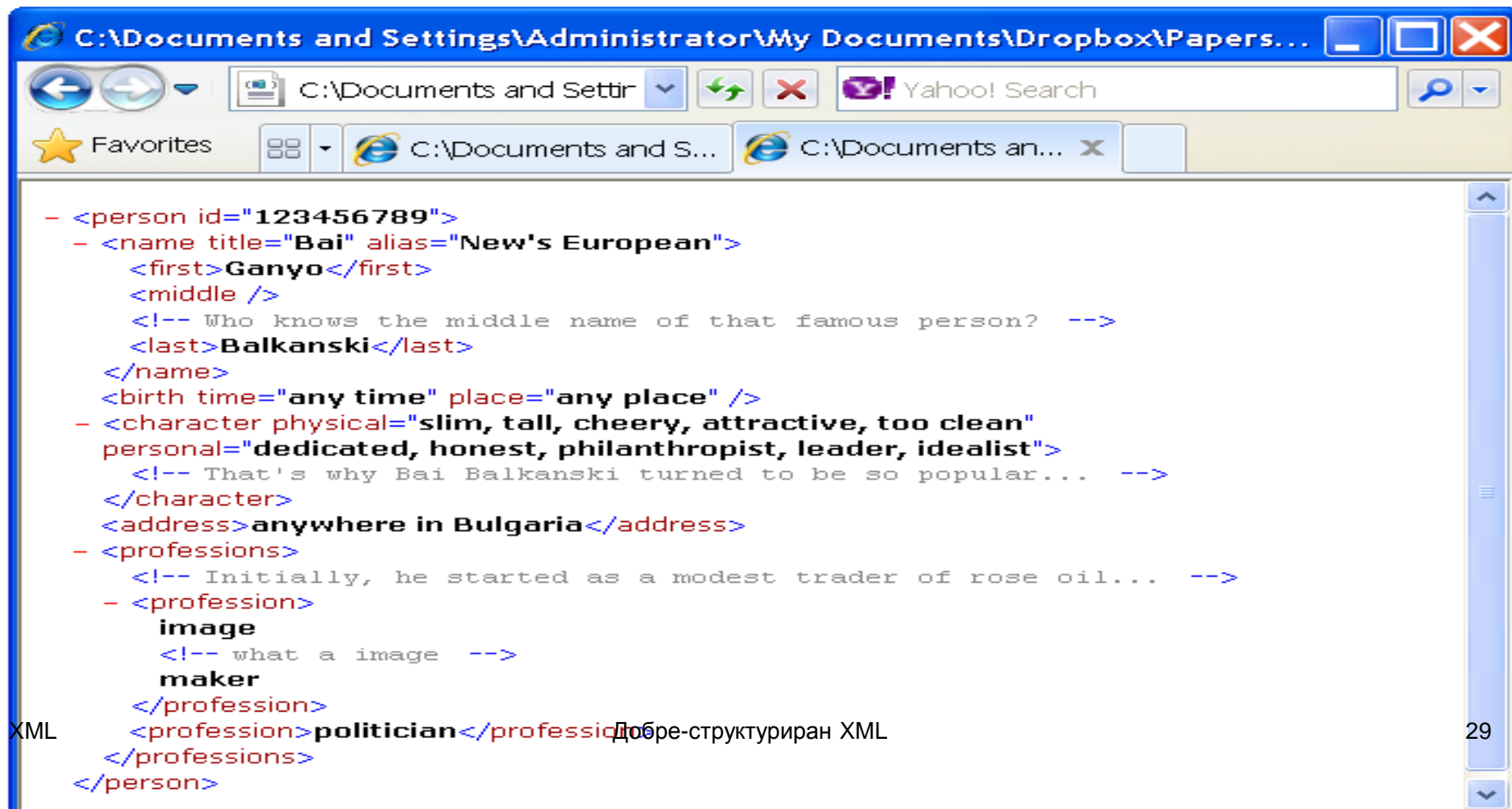

Синтактични правила за атрибути 3/3

- Атрибутите могат да следват произволен ред на подреждане в елемента.
- Това е решено да бъде така, защото те описват характеристики на елемента, които не са структурни и нямат релация за подреждане.

Коментари

- Не са видими за форматираната версия
- **<!-- this is a comment -->**
- Не се обработват от парсера


```
- <person id="123456789">
- <name title="Bai" alias="New's European">
  <first>Ganyo</first>
  <middle />
  <!-- Who knows the middle name of that famous person? -->
  <last>Balkanski</last>
</name>
<birth time="any time" place="any place" />
- <character physical="slim, tall, cheery, attractive, too clean"
  personal="dedicated, honest, philanthropist, leader, idealist">
  <!-- That's why Bai Balkanski turned to be so popular... -->
</character>
<address>anywhere in Bulgaria</address>
- <professions>
  <!-- Initially, he started as a modest trader of rose oil... -->
  - <profession>
    image
    <!-- what a image -->
    maker
  </profession>
  <profession>politician</profession>
</professions>
</person>
```

При- мер

```
Back Address C:\Boyan\Lectures\XML\books\BeginningXML\Code Download\5598_chapter02_well_formed\cd3.xml Go Links »
Google Search Web Search Site PageRank Options

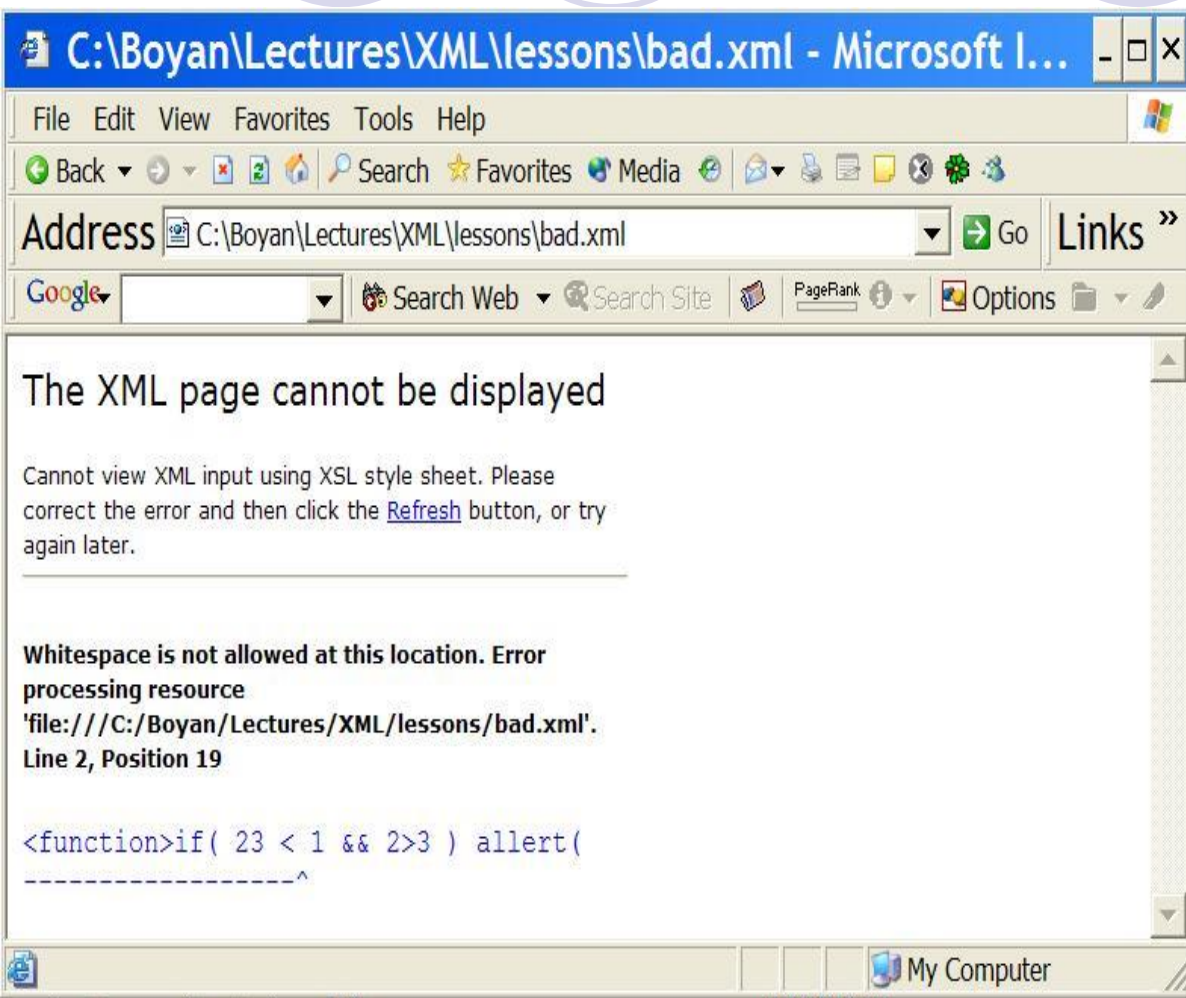
- <CD serial="B6B41B" disc-length="36:55">
  <artist>"Weird Al" Yankovic</artist>
  <title>Dare to be Stupid</title>
  <genre>parody</genre>
  <date-released>1990</date-released>
  <!-- date-released is the date released to CD, not to record -->
- <song>
  <title>Like A Surgeon</title>
  - <length>
    <minutes>3</minutes>
    <seconds>33</seconds>
  </length>
  - <parody>
    <title>Like A Virgin</title>
    <artist>Madonna</artist>
  </parody>
</song>
- <song>
  <title>Dare to be Stupid</title>
  - <length>
    <minutes>3</minutes>
    <seconds>25</seconds>
  </length>
  <parody />
</song>
<!-- there are more songs on this CD, but I didn't have time to include
them -->
</CD>
```

Екранни последователности

- За предефинирани единици:

○&	&	(ampersand)
○<	<	(less than)
○>	>	(greater than)
○'	'	(apostrophe)
○"	"	(quotation mark)

Забранени PCDATA симболи

XML

Добре-структуриран XML

- Пример:

- '<', '&', '>'

- <!-- This is not well formed XML! -->

- <function>if(23 < 1 && 2>3) alert("OK");

- </function>

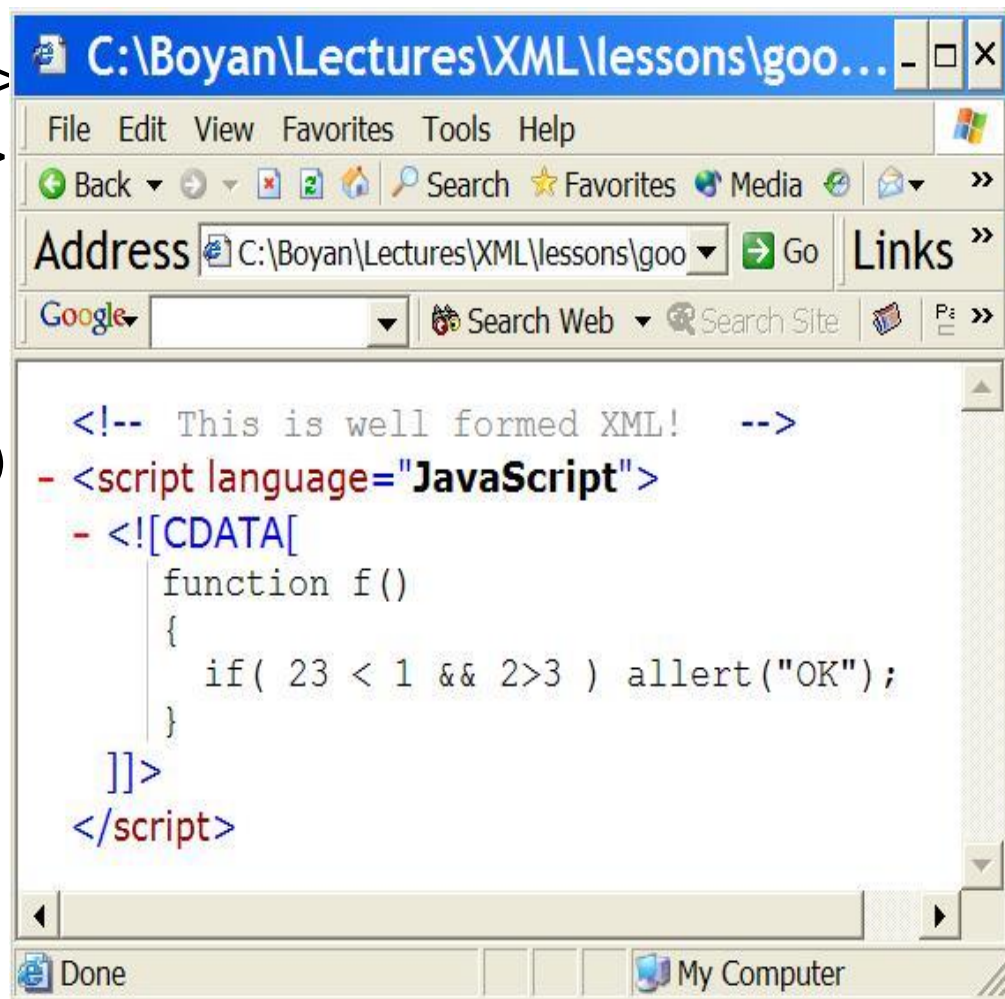

Решение: CDATA секции

- CDATA (Character DATA) идва от SGML
- Започват с **<![CDATA[**
- Завършват с **]]>**
- CDATA съдържанието се игнорира от парсъра и се подава към приложенията *as-is*

CDATA пример

- <!-- This is well formed XML! -->
- <script language="JavaScript">
- <![CDATA[
- function f()
- {
- if(23 < 1 && 2>3) alert("OK")
- }
-]]>
- </script>

Атрибути

- Атрибутът се задава като наредена двойка име-стойност
- Доставя инфо за елемента
- Стойността се огражда от " или '
- Чувствителност към регистъра
- Видове
  - `Value = "Blue Peter"` (character data)
  - `value = "blue"` (single token)
  - `value = "red green blue"` (tokens)
  - enumerated or defaulted (DTD)

Избор между XML елементи и атрибути 1/2

- Ако дадено съдържание представлява неструктурирани или неподредени метаданни за друго, то най-лесно да се представи чрез атрибути. Атрибутите заемат по-малко място и се обработват много лесно от софтуерните приложения посредством интерфейси като DOM, SAX и StAX;
- Ако дадено съдържание представлява структурирани данни или метаданни, то трябва да се представи чрез елементи вместо атрибути. При атрибутите липсва релация за подреждане и затова те не могат да представят нито линейна, нито йерархична структура;

Избор между XML елементи и атрибути 2/2

- При използване на изброими стойности е удачно да се използват атрибути;
- Ако документът ще се ползва най-вече от хора, за предпочитане е да се използват елементи, понеже структурираната йерархия от елементи е по-четима от множество атрибути, изредени един след друг.

Още по дилемата: Elements or Attributes?

- 1] Does the value have one of an enumeration of values or is the value free-form?
  - [1a] - enumerated values can be name token groups in attributes
  - [1e] - no restrictions on values for the content of elements
- [2] Is the value to be specified, manipulated, organised, consumed by a program or by a human?
  - [2a] - I use attributes for computer-manipulated values
  - [2e] - I use elements for human-manipulated values
- [3] Does the information represent information *about* content, or is the information the content itself?
  - [3a] - I typically put meta-data in attributes
  - [3e] - I typically put content into elements
- [4] Is the information flat or hierarchical?
  - [4a] - attributes are flat and a value has no hierarchy
  - [4e] - elements can be either flat or hierarchical
- [5] Is the information unordered or ordered?
  - [5a] - multiple attribute values in a single start element have no prescribed order
  - [5e] - multiple child elements of an element can be modelled in a prescribed order

XML

Добре-структуриран XML

38

Source: <http://www.oasis-open.org/cover/holmanElementsAttrs.html>

Инструкции за обработка

- Инструкциите за обработка (processing instructions, или съкратено PIs) представляват начин за предаване на скрита информация към дадено приложение.
- Също както коментарите, те не са част от действителното съдържание на документа, но XML процесорите са длъжни да ги взимат под внимание и да ги предават на приложението.
  - Формат- `<? ... ?>`
  - `<?xml version='1.0' ?>`
  - `<?xml:stylesheet type="text/css" href="sample.css" ?>`

XML декларация

- `<?xml version= "1.0"?>`
- `<?xml version= "1.0" encoding="UTF-8"?>`
- `<?xml version= "1.0" encoding="UTF-8" standalone="yes"?>`

Кодиране: ISO 8859-1 спрямо UNICODE

- Първи ред от XML документ
  - `<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>`
- Не е задължително декларирането на кодиране
- UTF-16 или UTF-8 (Unicode Transformation Format) е кодирането по подразбиране
- Ако кодирането не е указано и то не е нито UTF-8, нито UTF-16 => ERROR!
- UNICODE
  - UTF-8 (включва 7-битовия ASCII)
  - UTF16 (2 байта за всички символи => 65536 chars)
- ISO 8859-1
  - 8 битов код (ANSI)
- Може да се конфигурира в браузъра

UNICODE пример – XML

- `<?xml version="1.0" encoding="UTF-16"?>`
- `<article status="revision">`
- `<title>First Test</title>`
- `<author><first>Susanne</first><last>Dobratz</last></author>`
- `<para>`This is the next XML document created as test. It shows how `<key>`formulas`</key>`like `<math>2+2=4</math>`can be tagged with XML.
- Testing UNICODE characters: This is UNICODE U00E4 (hexadecimal number): `&#x00E4;` . and this is UNICODE U0061: `&#x0061;` and U00A8: `&#x00A8;` . Even mathematical characters can be encoded in UNICODE:
- `&#x2200;` x `&#x2208;` `&#x2203;` i.
- `</para><date>28.08.2002</date>`
- `</article>`

UNICODE пример – XML в MS IE

